

ΟΔΗΓΙΑ 2001/81/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Οκτωβρίου 2001

σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽³⁾,

αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽⁴⁾, υπό το πρίσμα του κοινού σχεδίου που εγκρίθηκε από την επιτροπή συνδιαλλαγής στις 2 Αυγούστου 2001,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η γενική προσέγγιση και στρατηγική του πέμπτου προγράμματος δράσεως για το περιβάλλον που εγκρίθηκε με ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνεληθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 1993, σχετικά με κοινοτικό πρόγραμμα πολιτικής και δράσης για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη ⁽⁵⁾, θέτει το στόχο της μη υπέρβασης των κρίσιμων φορτίων και επιπέδων για την οξίνιση στην Κοινότητα. Το πρόγραμμα προβλέπει ότι το κοινό θα πρέπει να προστατεύεται αποτελεσματικά από κινδύνους λόγω της ρύπανσης του αέρα και ότι για τα επιτρεπόμενα επίπεδα ρύπανσης θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η προστασία του περιβάλλοντος. Επίσης το πρόγραμμα απαιτεί ότι οι κατευθυντήριες γραμμές της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ) θα πρέπει να καταστούν υποχρεωτικές σε κοινοτικό επίπεδο.

(2) Τα κράτη μέλη έχουν υπογράψει το Πρωτόκολλο του Göteborg της 1ης Δεκεμβρίου 1999 της Σύμβασης της Οικονομικής επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη σχετικά με τη διασυννοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση, το οποίο αποβλέπει στην καταπολέμηση της οξίνισης, του ευτροφισμού και του όζοντος σε επίπεδο εδάφους.

(3) Η απόφαση αριθ. 2179/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 1998 περί αναθεώρησης του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με την πολιτική και τη δράση για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη «Στόχος η αειφορία» ⁽⁶⁾ προσδιόρισε ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη και την εφαρμογή στρατηγικής με στόχο τη μη υπέρβαση των κρίσιμων φορτίων σε ό,τι αφορά την έκθεση σε ατμοσφαιρικούς ρύπους που προκαλούν οξίνιση, ευτροφισμό και φωτοχημικές αντιδράσεις.

(4) Σύμφωνα με την οδηγία 92/72/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Σεπτεμβρίου 1992 σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση από το όζον ⁽⁷⁾, η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο έκθεση για την εκτίμηση της φωτοχημικής ρύπανσης στην Κοινότητα, συνοδευόμενη από οποιαδήποτε πρόταση κρίνει αναγκαία σχετικά με τον έλεγχο της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από το όζον σε επίπεδο εδάφους και, εάν χρειάζεται, για τη μείωση των εκπομπών των προδρόμων ουσιών του όζοντος.

(5) Σημαντικές περιοχές της Κοινότητας εκτίθενται σε αποθέσεις ουσιών που προκαλούν οξίνιση και ευτροφισμό σε επίπεδα που έχουν δυσμενείς επιδράσεις στο περιβάλλον. Σε όλα τα κράτη μέλη, σημειώνεται σημαντική υπέρβαση των κατευθυντήριων τιμών που έχει ορίσει η ΠΟΥ για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και της χλωρίδας από τη φωτοχημική ρύπανση.

(6) Συνεπώς, θα πρέπει να εξαλειφθούν βαθμιαία οι υπερβάσεις των κρίσιμων φορτίων και να τηρηθούν τα κατευθυντήρια επίπεδα.

(7) Προς το παρόν δεν είναι τεχνικά εφικτή η επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων για την εξάλειψη των δυσμενών επιδράσεων της οξίνισης και για τη μείωση της έκθεσης του ανθρώπου και του περιβάλλοντος στο όζον σε επίπεδο εδάφους στο επίπεδο των κατευθυντήριων τιμών της ΠΟΥ. Είναι επομένως αναγκαίο να προσδιοριστούν ενδιάμεσοι περιβαλλοντικοί στόχοι για την οξίνιση και τη ρύπανση από το όζον σε επίπεδα εδάφους, στους οποίους να βασίζονται τα απαραίτητα μέτρα για τη μείωση της ρύπανσης αυτού του είδους.

(8) Για τους ενδιάμεσους περιβαλλοντικούς στόχους και τα μέτρα για την επίτευξή τους θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η τεχνική εφικτότητα και η σχέση κόστους/οφέλους. Τα μέτρα θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οποιαδήποτε αναλαμβανόμενη δράση είναι αποτελεσματική σε συνάρτηση με το κόστος για το σύνολο της Κοινότητας και θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη να αποφευχθεί υπερβολικό κόστος για οποιοδήποτε μεμονωμένο κράτος μέλος.

⁽¹⁾ ΕΕ C 56 E της 29.2.2000, σ. 34.

⁽²⁾ ΕΕ C 51 της 23.2.2000, σ. 11.

⁽³⁾ ΕΕ C 317 της 6.11.2000, σ. 35.

⁽⁴⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Μαρτίου 2000 (ΕΕ C 377 της 29.12.2000, σ. 159), κοινή θέση του Συμβουλίου της 7ης Νοεμβρίου 2000 (ΕΕ C 375 της 28.12.2000, σ. 1) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Μαρτίου 2001 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα). Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Σεπτεμβρίου 2001 και απόφαση του Συμβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2001.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 138 της 17.5.1993, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 275 της 10.10.1998, σ. 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 297 της 13.10.1992, σ. 1.

- (9) Η διαμεθοριακή ρύπανση συμβάλλει στην οξίνιση, στον ευτροφισμό του εδάφους και στο σχηματισμό όζοντος σε επίπεδο εδάφους, η μείωση των οποίων απαιτεί συντονισμένη κοινοτική δράση.
- (10) Η μείωση των εκπομπών ρύπων που προκαλούν οξίνιση και η μείωση της έκθεσης στο όζον σε επίπεδο εδάφους θα οδηγήσουν επίσης σε μείωση του ευτροφισμού του εδάφους.
- (11) Η ύπαρξη μιας σειράς εθνικών ανώτατων ορίων για κάθε κράτος μέλος για τις εκπομπές διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου, πτητικών οργανικών ενώσεων και αμμωνίας αποτελεί έναν οικονομικά αποτελεσματικό τρόπο επίτευξης των ενδιάμεσων περιβαλλοντικών στόχων. Τα ανώτατα όρια εκπομπών θα παράσχουν στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη ευελιξία όσον αφορά τον καθορισμό του τρόπου συμμόρφωσης με αυτά.
- (12) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή μέτρων συμμόρφωσης με τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών. Είναι αναγκαίο να εκτιμάται η πρόοδος ως προς τη συμμόρφωση με τα ανώτατα όρια. Θα πρέπει συνεπώς να εκπονηθούν και να ανακοινωθούν στην Επιτροπή εθνικά προγράμματα για τη μείωση των εκπομπών, τα οποία θα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες για τα ληφθέντα ή τα υπό εξέταση μέτρα για την συμμόρφωση προς τα ανώτατα όρια.
- (13) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως εκτιθείται στο άρθρο 5 της συνθήκης και λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, την αρχή της προφύλαξης, ο στόχος της οδηγίας, ήτοι ο περιορισμός των εκπομπών ρύπων που προκαλούν οξίνιση και ευτροφισμό και των προδρόμων του όζοντος, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη λόγω του διασυνοριακού χαρακτήρα της ρύπανσης και δύναται συνεπώς να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη αυτών των στόχων.
- (14) Απαιτείται έγκαιρη ανασκόπηση της προόδου που σημειώνεται στα κράτη μέλη ως προς την επίτευξη των ανώτατων ορίων εκπομπών, καθώς και ανασκόπηση του βαθμού στον οποίο η τήρηση των ανωτάτων ορίων αναμένεται να ικανοποιήσει ενδιάμεσους στόχους για την Κοινότητα στο σύνολό της. Η ανασκόπηση θα πρέπει να θεωρεί επίσης την επιστημονική και τεχνική πρόοδο, τις εξελίξεις στην κοινοτική νομοθεσία και τις εκτός Κοινότητας μειώσεις εκπομπών, με έμφαση στην πρόοδο που έχει επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, από τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες. Στην ανασκόπηση, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει περαιτέρω και το κόστος και το όφελος των ανωτάτων ορίων εκπομπής, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικότητάς τους από πλευράς κόστους, τα οριακά κόστη και οφέλη, την κοινωνικοοικονομική επίπτωση και τις τυχόν επιπτώσεις επί της ανταγωνιστικότητας. Θα πρέπει, τέλος, να εξετάσει τους περιορισμούς στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (15) Η Επιτροπή θα πρέπει για το σκοπό αυτό, να συντάξει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και να προτείνει, εφόσον το θεωρήσει απαραίτητο, κατάλληλες τροποποιήσεις της παρούσας οδηγίας λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση κάθε σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας, η οποία, μεταξύ άλλων, θέτει όρια και προδιαγραφές προϊόντων για τις σχετικές πηγές εκπομπών, καθώς επίσης και των διεθνών κανονισμών σχετικά με τις εκπομπές πλοίων και αεροσκαφών.
- (16) Οι θαλάσσιες μεταφορές συντελούν σημαντικά τόσο στις εκπομπές διοξειδίου του θείου και οξειδίων του αζώτου όσο και στις συγκεντρώσεις και την απόθεση ατμοσφαιρικών ρύπων στην Κοινότητα. Οι εκπομπές αυτές θα πρέπει συνεπώς να μειωθούν. Το άρθρο 7 παράγραφος 3, της οδηγίας 1999/32/ΕΚ του Συμβουλίου της 26 Απριλίου 1999 σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο και για την τροποποίηση της οδηγίας 93/12/ΕΟΚ ⁽¹⁾, απαιτεί από την Επιτροπή να εξετάσει ποια μέτρα μπορούν να ληφθούν προκειμένου να μειωθεί η συμβολή στην οξίνιση των εκπομπών από καύσιμα πλοίων διαφορετικά από εκείνα που ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 της ανωτέρω οδηγίας.
- (17) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθήσουν να επικυρώσουν το ταχύτερο δυνατόν το παράρτημα VI της διεθνούς σύμβασης για την πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης (MARPOL).
- (18) Λόγω της διασυνοριακής φύσης της οξίνισης και της ρύπανσης του όζοντος, η Επιτροπή θα πρέπει να εξακολουθήσει να εξετάζει την ανάγκη εκπόνησης εναρμονισμένων κοινοτικών μέτρων, με την επιφύλαξη του άρθρου 18 της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 1996 σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης ⁽²⁾, με στόχο την αποφυγή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και λαμβάνοντας υπόψη την ισορροπία κόστους/οφέλους της δράσης.
- (19) Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας για τις εκπομπές των εν λόγω ρύπων από συγκεκριμένες πηγές και των διατάξεων της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τις οριακές τιμές εκπομπών και τη χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών.
- (20) Οι καταγραφές εκπομπών είναι απαραίτητες για την παρακολούθηση της προόδου ως προς την συμμόρφωση με τα ανώτατα όρια εκπομπών, και πρέπει να γίνονται σύμφωνα με διεθνώς συμφωνημένη μεθοδολογία και να γνωστοποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα στην Επιτροπή και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ).
- (21) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κανόνες σχετικά με τις επιβλητέες κυρώσεις για τυχόν παραβάσεις των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους· οι κυρώσεις αυτές θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

⁽¹⁾ ΕΕ L 121 της 11.5.1999, σ. 13.

⁽²⁾ ΕΕ L 257 της 10.10.1996, σ. 26.

- (22) Τα απαιτούμενα μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽¹⁾.
- (23) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργάζονται σε διεθνές επίπεδο με σκοπό την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Στόχος

Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι ο περιορισμός των εκπομπών ρύπων που προκαλούν οξίνιση και ευτροφισμό και της εκπομπής προδρομών του όζοντος προκειμένου να βελτιωθεί, στην Κοινότητα, η προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας από κινδύνους δυσμενών επιδράσεων από την οξίνιση, τον ευτροφισμό του εδάφους και το όζον σε επίπεδο εδάφους, και να γίνει ένα βήμα προς το μακροπρόθεσμο στόχο της μη υπέρβασης των κρίσιμων επιπέδων και φορτίων και της αποτελεσματικής προστασίας του κοινού από τους αναγνωρισμένους κινδύνους που ενέχει για την υγεία η ρύπανση της ατμόσφαιρας μέσω της θέσπισης εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών, λαμβάνοντας ως έτη αναφοράς το 2010 και το 2020, και μέσω διαδοχικών αναθεωρήσεων όπως καθορίζεται στα άρθρα 4 και 10.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία καλύπτει τις εκπομπές, εντός της επικράτειας των κρατών μελών και των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών τους, από όλες τις ανθρωπογενείς πηγές των ρύπων που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Η παρούσα οδηγία δεν καλύπτει:

- α) τις εκπομπές από τη διεθνή θαλάσσια ναυσιπλοΐα·
- β) τις εκπομπές αεροσκαφών πέραν του κύκλου προσγειώσεως και απογειώσεως·
- γ) για την Ισπανία, τις εκπομπές στις Καναρίους Νήσους·
- δ) για τη Γαλλία, τις εκπομπές στα υπερπόντια διαμερίσματα·
- ε) για την Πορτογαλία, τις εκπομπές στη Μαδέρα και τις Αζόρες.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) «ΑΟΤ 40»: το άθροισμα της διαφοράς μεταξύ των ωριαίων συγκεντρώσεων του όζοντος σε επίπεδο εδάφους που υπερβαίνουν τα 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 40 ppb) και των 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, από την ανατολή μέχρι τη δύση του ηλίου, σωρευμένο από το Μάιο μέχρι τον Ιούλιο κάθε έτους·

- β) «ΑΟΤ 60»: το άθροισμα της διαφοράς μεταξύ των ωριαίων συγκεντρώσεων του όζοντος σε επίπεδο εδάφους που υπερβαίνουν τα 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 60 ppb) και των 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, σωρευμένο καθ'όλη τη διάρκεια του έτους·

- γ) «κρίσιμο φορτίο»: η ποσοτική εκτίμηση της έκθεσης σε έναν ή περισσότερους ρύπους κάτω από την οποία δεν παρατηρούνται σημαντικές δυσμενείς επιδράσεις σε συγκεκριμένα ευαίσθητα στοιχεία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις υφιστάμενες γνώσεις·

- δ) «κρίσιμο επίπεδο»: η συγκέντρωση ρύπων στην ατμόσφαιρα πάνω από την οποία ενδέχεται να παρατηρηθούν άμεσες δυσμενείς επιδράσεις σε δέκτες όπως οι άνθρωποι, τα φυτά, τα οικοσυστήματα ή τα υλικά, σύμφωνα με τις υφιστάμενες γνώσεις·

- ε) «εκπομπή»: η απελευθέρωση μιας ουσίας από σημειακή ή διάχυτη πηγή στην ατμόσφαιρα·

- στ) «κυψελίδα»: τετράγωνο διαστάσεων 150 km x 150 km, το οποίο ισοδυναμεί με το βήμα που χρησιμοποιείται κατά τη χαρτογράφηση των κρίσιμων φορτίων σε ευρωπαϊκή κλίμακα, και επίσης κατά την παρακολούθηση των εκπομπών και των αποθέσεων ατμοσφαιρικών ρύπων δυνάμει του προγράμματος συνεργασίας για τη συνεχή παρακολούθηση και την εκτίμηση της μεταφοράς σε μεγάλη απόσταση των ατμοσφαιρικών ρύπων στην Ευρώπη (EMER)·

- ζ) «κύκλος προσγειώσεως και απογειώσεως»: ο κύκλος με τους ακόλουθους χρόνους για κάθε φάση : προσέγγιση 4,0 πρώτα λεπτά, τροχοδρόμηση/παραμονή επί του εδάφους με τους κινητήρες στο ρελαντί 26,0 πρώτα λεπτά, απογείωση 0,7 πρώτα λεπτά, αναρρίχηση 2,2 πρώτα λεπτά·

- η) «εθνικό ανώτατο όριο εκπομπής»: η μέγιστη ποσότητα μιας ουσίας, εκφραζόμενη σε χιλιάδες τόνους, η οποία μπορεί να εκπέμπεται από ένα κράτος μέλος κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους·

- θ) «οξείδια του αζώτου» και «NO_x»: το οξείδιο και το διοξείδιο του αζώτου, εκφραζόμενα ως διοξείδιο του αζώτου·

- ι) «όζον σε επίπεδο εδάφους»: το όζον στο χαμηλότερο τμήμα της τροποσφαιρας·

- ια) «πητικές οργανικές ενώσεις» και «ΠΟΕ»: όλες οι οργανικές ενώσεις ανθρωπογενούς φύσης, εκτός από το μεθάνιο, που είναι ικανές να παράγουν φωτοχημικά οξειδωτικά μέσω αντιδράσεων με οξείδια του αζώτου παρουσία ηλιακού φωτός.

Άρθρο 4

Εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών

1. Το αργότερο έως το έτος 2010, τα κράτη μέλη περιορίζουν τις εθνικές ετήσιες εκπομπές τους σε διοξείδιο του θείου (SO₂), οξείδια του αζώτου (NO_x), πτητικές οργανικές ενώσεις (ΠΟΕ) και αμμωνία (NH₃) σε ποσότητες που δεν υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια εκπομπών του παραρτήματος I, λαμβάνοντας υπόψη τις τυχόν τροποποιήσεις με κοινοτικά μέτρα θεσπιζόμενα σε συνέχεια των εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 9.

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την τήρηση των ανώτατων ορίων εκπομπών του παραρτήματος I για οποιοδήποτε έτος μετά το 2010.

Άρθρο 5

Ενδιάμεσοι περιβαλλοντικοί στόχοι

Τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών έχουν ως στόχο για την Κοινότητα ως σύνολο τη μέχρι το 2010 επίτευξη, σε γενικές γραμμές, των εξής ενδιάμεσων περιβαλλοντικών στόχων:

α) Οξίνιση

Μείωση των περιοχών στις οποίες παρατηρείται υπέρβαση των κρίσιμων φορτίων τουλάχιστον κατά 50 % (σε κάθε κυψελίδα) σε σχέση με την κατάσταση του 1990.

β) Έκθεση στο σχετιζόμενο με την υγεία όζον σε επίπεδο εδάφους

Το φορτίο όζοντος σε επίπεδο εδάφους που υπερβαίνει το κρίσιμο επίπεδο για την υγεία (ΑΟΤ60=0) πρέπει να μειωθεί κατά δύο τρίτα σε όλες τις κυψελίδες σε σύγκριση με την κατάσταση του 1990. Επιπλέον, το φορτίο όζοντος σε επίπεδο εδάφους δεν πρέπει να υπερβαίνει το απόλυτο όριο των 2,9 ppm.h σε καμία κυψελίδα.

γ) Έκθεση στο σχετιζόμενο με τη χλωρίδα όζον σε επίπεδο εδάφους

Το φορτίο όζοντος σε επίπεδο εδάφους που υπερβαίνει το κρίσιμο επίπεδο για τις καλλιέργειες και την ημιφυσική χλωρίδα (ΑΟΤ40=3ppm.h) πρέπει να μειωθεί κατά το ένα τρίτο σε όλες τις κυψελίδες σε σύγκριση με την κατάσταση του 1990. Επιπλέον, το φορτίο όζοντος σε επίπεδο εδάφους δεν πρέπει να υπερβαίνει το απόλυτο όριο των 10 ppm.h εκφρασμένο ως υπέρβαση του κρίσιμου επιπέδου των 3 ppm.h σε καμία κυψελίδα.

Άρθρο 6

Εθνικά προγράμματα

1. Το αργότερο μέχρι την 1η Οκτωβρίου 2002, τα κράτη μέλη καταρτίζουν εθνικά προγράμματα για την προοδευτική μείωση των εθνικών εκπομπών των ρύπων που αναφέρονται στο άρθρο 4, για να συμμορφωθούν τουλάχιστον προς τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών, που ορίζονται στο παράρτημα I, το αργότερο έως το 2010.

2. Τα εθνικά προγράμματα περιλαμβάνουν πληροφορίες για υιοθετηθείσες και εξεταζόμενες πολιτικές και μέτρα και ποσοτικές εκτιμήσεις της επίδρασης τους στις εκπομπές των ρύπων το 2010. Αναφέρουν επίσης τις αναμενόμενες σημαντικές αλλαγές στη γεωγραφική κατανομή των εθνικών εκπομπών.

3. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν και αναθεωρούν τα εθνικά προγράμματα, ανάλογα με τις ανάγκες, έως την 1η Οκτωβρίου 2006.

4. Τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση του κοινού και των αρμόδιων οργανισμών, όπως οι περιβαλλοντικοί οργανισμοί, τα προγράμματα που καταρτίζουν σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3. Οι πληροφορίες που παρέχονται στο κοινό και τους οργανισμούς βάσει της παρούσας παραγράφου πρέπει να είναι σαφείς, κατανοητές και προσιτές.

Άρθρο 7

Απογραφές εκπομπών και προβλέψεις

1. Για τους ρύπους που αναφέρονται στο άρθρο 4, τα κράτη μέλη συντάσσουν και ενημερώνουν κατ' έτος εθνικές απογραφές εκπομπών καθώς και προβλέψεις εκπομπών για το 2010.

2. Τα κράτη μέλη συντάσσουν τις απογραφές εκπομπών και τις προβλέψεις τους χρησιμοποιώντας τις μεθόδους του παραρτήματος III.

3. Επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και βάσει των πληροφοριών που της παρέχουν, η Επιτροπή συντάσσει απογραφές και προβλέψεις για τους ρύπους που αναφέρονται στο άρθρο 4. Οι απογραφές και οι προβλέψεις δημοσιοποιούνται.

4. Τυχόν τροποποίηση των μεθόδων που πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το παράρτημα III πραγματοποιείται με τη διαδικασία του άρθρου 13 παράγραφος 2.

Άρθρο 8

Εκθέσεις των κρατών μελών

1. Κάθε χρόνο και το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, έκθεση σχετικά με τις εθνικές απογραφές εκπομπών και τις προβλέψεις εκπομπών για το 2010, που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 7. Τα κράτη μέλη εκθέτουν τις οριστικές απογραφές εκπομπών για το προ-προηγούμενο έτος και τις προσωρινές απογραφές εκπομπών για το προηγούμενο έτος. Οι προβλέψεις εκπομπών περιλαμβάνουν πληροφορίες για την ποσοτική κατανόηση των βασικών κοινωνικοοικονομικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν κατά την κατάρτισή τους.

2. Το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2002, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τα προγράμματα που καταρτίζουν σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 2.

Το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2006, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τα ενημερωμένα προγράμματα που καταρτίζουν σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3.

3. Εντός ενός μηνός από την παραλαβή τους, η Επιτροπή κοινοποιεί τα υποβαλλόμενα εθνικά προγράμματα στα άλλα κράτη μέλη.

4. Με τη διαδικασία του άρθρου 13 παράγραφος 2, η Επιτροπή θεσπίζει διατάξεις για τη διασφάλιση της συνοχής και της διαφάνειας των εκθέσεων των εθνικών προγραμμάτων.

Άρθρο 9

Εκθέσεις της Επιτροπής

1. Το 2004 και το 2008 η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο εφαρμογής των εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών που ορίζονται στο Παράρτημα Ι και το κατά πόσον είναι πιθανόν να επιτευχθούν μέχρι το 2010 οι ενδιάμεσοι περιβαλλοντικοί στόχοι του άρθρου 5, καθώς και το κατά πόσον θα μπορούσαν να επιτευχθούν μέχρι το 2020 οι μακροπρόθεσμοι στόχοι του άρθρου 1. Στις εκθέσεις αυτές περιλαμβάνεται οικονομική αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένης της σχέσης κόστους- αποτελεσματικότητας, οφέλη, εκτίμηση οριακού κόστους και οφέλους και οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις από την εφαρμογή των εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών σε συγκεκριμένα κράτη μέλη και τομείς. Οι εκθέσεις αυτές περιλαμβάνουν επίσης ανασκόπηση των περιορισμών του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, καθώς και αξιολόγηση του κατά πόσον ενδέχεται να χρειαστούν περαιτέρω μειώσεις εκπομπών για να επιτευχθούν οι ενδιάμεσοι περιβαλλοντικοί στόχοι του άρθρου 5. Στις εκθέσεις αυτές λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2, καθώς και, μεταξύ άλλων:

- α) τυχόν νέα θεσπισθείσα κοινοτική νομοθεσία η οποία καθορίζει όρια εκπομπών και πρότυπα προϊόντων για σχετικές πηγές εκπομπών·
- β) εξελίξεις των καλύτερων διαθέσιμων τεχνολογιών στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 16 της οδηγίας 96/61/ΕΚ·
- γ) στόχοι μείωσης των εκπομπών για το 2008 για τις εκπομπές διοξειδίου του θείου και οξειδίων του αζώτου από υφιστάμενες μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης, οι οποίοι αναφέρονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την οδηγία 2001/80/ΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2001 για τον περιορισμό της εκπομπής στην ατμόσφαιρα ορισμένων ρύπων από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης ⁽¹⁾·
- δ) μειώσεις εκπομπών και δεσμεύσεις για μείωση εκ μέρους τρίτων χωρών, με ιδιαίτερο βάρος σε μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τις υποψήφιες προς προσχώρηση χώρες και στη δυνατότητα για περαιτέρω μειώσεις εκπομπών σε περιοχές που γειτνιάζουν με την Κοινότητα·
- ε) τυχόν νέα κοινοτική νομοθεσία και διεθνείς κανονισμοί σχετικά με τις εκπομπές πλοίων και αεροσκαφών·
- στ) η ανάπτυξη των μεταφορών και τυχόν περαιτέρω ενέργειες για τον έλεγχο των εκπομπών από τις μεταφορές·

ζ) εξελίξεις στο πεδίο της γεωργίας, νέες προβλέψεις για το ζωικό κεφάλαιο και βελτιώσεις των μεθόδων μείωσης των εκπομπών στο γεωργικό τομέα·

η) τυχόν σημαντικές αλλαγές της αγοράς ενέργειας σε ένα κράτος μέλος και νέες προβλέψεις που λαμβάνουν υπόψη τις αναλαμβανόμενες από τα κράτη μέλη δράσεις για να συμμορφωθούν με τις διεθνείς τους υποχρεώσεις όσον αφορά τις κλιματικές αλλαγές·

θ) εκτίμηση των υφιστάμενων και των προβλεπόμενων υπερβάσεων κρίσιμων φορτίων και των κατευθυντήριων τιμών της ΠΟΥ για το όζον σε επίπεδο εδάφους·

ι) τη δυνατότητα καθορισμού προτεινόμενου ενδιάμεσου στόχου για τη μείωση του ευτροφισμού του εδάφους·

ια) νέα τεχνικά και επιστημονικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένης μιας εκτίμησης της αβεβαιότητας:

i) των εθνικών απογραφών εκπομπών,

ii) των εισαγόμενων δεδομένων αναφοράς,

iii) της γνώσης της διασυστασιακής μεταφοράς και απόδοσης ρύπων,

iv) των κρίσιμων φορτίων και επιπέδων,

v) του χρησιμοποιούμενου μοντέλου

και μιας εκτίμησης της συνακόλουθης αβεβαιότητας των εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών που απαιτούνται για να επιτευχθούν οι ενδιάμεσοι περιβαλλοντικοί στόχοι του άρθρου 5·

ιβ) ανάγκη αποφυγής υπερβολικού κόστους για οποιοδήποτε κράτος μέλος·

ιγ) η σύγκριση των μοντέλων υπολογισμού, με παρατηρήσεις για την οξίνιση, τον ευτροφισμό και το όζον σε επίπεδο εδάφους, ώστε να βελτιωθούν τα μοντέλα·

ιδ) η πιθανή χρήση, εφόσον απαιτείται, σχετικών οικονομικών μέσων.

2. Το 2012, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για τη συμμόρφωση προς τα ανώτατα όρια του παραρτήματος Ι και την πρόοδο ως προς τους ενδιάμεσους περιβαλλοντικούς στόχους του άρθρου 5 και τους μακροπρόθεσμους στόχους του άρθρου 1. Στην έκθεση αυτή λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2, καθώς και τα θέματα που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ιδ) της παραγράφου 1.

Άρθρο 10

Αναθεώρηση

1. Οι εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 λαμβάνουν υπόψη τους παράγοντες που παρατίθενται στο άρθρο 9 παράγραφος 1. Βάσει των παραγόντων αυτών, της προόδου όσον αφορά την επίτευξη των ανώτατων ορίων εκπομπών μέχρι το 2010, της επιστημονικής και τεχνικής προόδου και της κατάστασης όσον αφορά την πρόοδο για την επίτευξη των ενδιάμεσων στόχων της παρούσας

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

οδηγίας και των μακροπρόθεσμων στόχων για τη μη υπέρβαση των κρίσιμων φορτίων και επιπέδων και των κατευθυντήριων γραμμών της ΠΟΥ για την ποιότητα του αέρα ως προς το όζον, η Επιτροπή προβαίνει σε αναθεώρηση της παρούσας οδηγίας κατά την προετοιμασία κάθε έκθεσης.

2. Κατά την αναθεώρηση που θα ολοκληρωθεί το 2004 πραγματοποιείται αξιολόγηση των ενδεικτικών ανώτατων ορίων εκπομπών για την Κοινότητα ως σύνολο που παρατίθενται στο παράρτημα II. Η αξιολόγηση αυτών των ενδεικτικών ανώτατων ορίων αποτελεί παράγοντα που θα ληφθεί υπόψη κατά την ανάλυση περαιτέρω αποτελεσματικών από πλευράς κόστους δράσεων που θα μπορούσαν να ληφθούν προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές όλων των σχετικών ρύπων με στόχο την επίτευξη των ενδιάμεσων περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 5 μέχρι το έτος 2010 για ολόκληρη την Κοινότητα.

3. Όλες οι αναθεωρήσεις περιλαμβάνουν μια περαιτέρω έρευνα του εκτιμώμενου κόστους και του οφέλους των εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών που υπολογίζονται με βάση υποδείγματα τελευταίας τεχνολογίας και με χρησιμοποίηση των βέλτιστων διαθέσιμων στοιχείων προκειμένου να επιτευχθεί το ελάχιστο δυνατό επίπεδο αβεβαιότητας, λαμβανομένης επίσης υπόψη της προόδου για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και έρευνα των πλεονεκτημάτων εναλλακτικών μεθόδων υπό το φως των παραγόντων που αναφέρονται στο άρθρο 9.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 18 της οδηγίας 96/61/EK, για να αποφευχθεί στρέβλωση του ανταγωνισμού, και λαμβάνοντας υπόψη τη στάθμιση κόστους/οφέλους μιας δράσης, η Επιτροπή εξετάζει περαιτέρω την ανάγκη να εκπονήσει εναρμονισμένα κοινοτικά μέτρα για τους σημαντικότερους οικονομικούς κλάδους και προϊόντα που συμβάλλουν στην οξίνιση, τον ευτροφισμό και το σχηματισμό όζοντος σε επίπεδο εδάφους.

5. Οι εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 9, εάν κρίνεται σκόπιμο, συνοδεύονται από προτάσεις για:

- α) τροποποιήσεις των εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών του παραρτήματος I με στόχο την επίτευξη των ενδιάμεσων περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 5 και/ή για τροποποιήσεις των εν λόγω ενδιάμεσων περιβαλλοντικών στόχων·
- β) πιθανές περαιτέρω μειώσεις εκπομπών με στόχο την επίτευξη, κατά προτίμηση ως το 2020, των μακροπρόθεσμων στόχων της παρούσας οδηγίας·
- γ) μέτρα διασφάλισης της συμμόρφωσης με τα ανώτατα όρια.

Άρθρο 11

Συνεργασία με τρίτες χώρες

Για να προωθηθεί η επίτευξη του στόχου του άρθρου 1, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη, ανάλογα με την περίπτωση και με την επιφύλαξη του άρθρου 300 της συνθήκης, επιδιώκουν διμερή και πολυμερή συνεργασία με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, όπως η Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UN/ECE), η Διεθνής Ναυτιλιακή Οργάνωση (IMO) και η Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO), περιλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών, σχετικά με την τεχνική

και επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη και με στόχο τη βελτίωση της βάσης για τη διευκόλυνση των μειώσεων των εκπομπών.

Άρθρο 12

Εκθέσεις σχετικά με τις εκπομπές πλοίων και αεροσκαφών

1. Μέχρι το τέλος του 2002 η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την έκταση στην οποία οι εκπομπές από τη διεθνή θαλάσσια ναυσιπλοΐα συμβάλλουν στην οξίνιση, στον ευτροφισμό και στο σχηματισμό όζοντος σε επίπεδο εδάφους στην Κοινότητα.

2. Μέχρι το τέλος του 2004 η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την έκταση στην οποία οι εκπομπές αεροσκαφών πέραν του κύκλου απογειώσεως και προσγειώσεως συμβάλλουν στην οξίνιση, στον ευτροφισμό και στο σχηματισμό όζοντος σε επίπεδο εδάφους στην Κοινότητα.

3. Οι εκθέσεις αυτές καθορίζουν ένα πρόγραμμα δράσεων, το οποίο μπορεί να θεωρηθεί σε διεθνές και κοινοτικό επίπεδο ως κατάλληλο για τη μείωση των εκπομπών από το συγκεκριμένο τομέα, ως βάση για περαιτέρω εξέταση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 13

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 12 της οδηγίας 96/62/EK, καλούμενη στο εξής «η επιτροπή».

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/EK, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, της απόφασης 1999/468/EK ορίζεται σε τρεις μήνες.

3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της.

Άρθρο 14

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις κυρώσεις που επιβάλλονται στις παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 15

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πριν 27 Νοεμβρίου 2002, ενημερώνουν δε αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 16

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 17

Παραλήπτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 23 Οκτωβρίου 2001.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

N. FONTAINE

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. NEYTS-UYTTEBROECK

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για SO₂, NO_x, ΠΟΕ και NH₃ που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι το 2010 ⁽¹⁾

Χώρα	SO ₂ kt	NO _x κτ	ΠΟΕ kt	NH ₃ kt
Αυστρία	39	103	159	66
Βέλγιο	99	176	139	74
Δανία	55	127	85	69
Φινλανδία	110	170	130	31
Γαλλία	375	810	1 050	780
Γερμανία	520	1 051	995	550
Ελλάδα	523	344	261	73
Ιρλανδία	42	65	55	116
Ιταλία	475	990	1 159	419
Λουξεμβούργο	4	11	9	7
Κάτω Χώρες	50	260	185	128
Πορτογαλία	160	250	180	90
Ισπανία	746	847	662	353
Σουηδία	67	148	241	57
Ηνωμένο Βασίλειο	585	1 167	1 200	297
EK 15	3 850	6 519	6 510	3 110

⁽¹⁾ Αυτά τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών αποσκοπούν στην επίτευξη των ενδιάμεσων περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 5. Η επίτευξη των στόχων αυτών αναμένεται να μειώσει την ευτροφισμό του εδάφους σε τέτοιο βαθμό ώστε οι κοινοτικές περιοχές με αποθέσεις θρεπτικού αζώτου που υπερβαίνουν τα κρίσιμα φορτία να μειωθούν κατά 30 % περίπου σε σύγκριση με το 1990.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Ανώτατα όρια εκπομπών για SO₂, NO_x και ΠΟΕ (χιλιάδες τόνοι)

	SO ₂ kt	NO _x kt	ΠΟΕ kt
EK15	3 634	5 923	5 581

Αυτά τα ανώτατα όρια εκπομπών αποσκοπούν στην επίτευξη των ενδιάμεσων περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 5 για την Κοινότητα ως σύνολο μέχρι το 2010.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Μεθοδολογίες για τις απογραφές και τις προβλέψεις εκπομπών

Τα κράτη μέλη καταρτίζουν απογραφές και προβλέψεις εκπομπών χρησιμοποιώντας τις μεθοδολογίες που συμφωνούνται από τη σύμβαση σχετικά με τη διασυννοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση. Κατά την κατάρτιση αυτών των απογραφών και των προβλέψεων πρέπει να χρησιμοποιούν το εγχειρίδιο EMER/CORINAIR (*)

(*) Απογραφή των ατμοσφαιρικών εκπομπών του Ευρωπαϊκού Περιβάλλοντος.